

Kárpát-medencei Vidéki Örökségeink Konferencia Memoranduma

Az értékőrző, megújuló, gyarapodó és fenntarthatóan fejlődő vidéki térségek és kistelepülések turizmusáért a Kárpát-medencében

Mi, a 2014. március 20-21-én megtartott „Vidéki örökségeink a Kárpát-medencében” című szakmai konferencián részt vett szervezetek képviselői, az alábbi memorandumot fogalmazzuk meg a Kárpát-medence magyar vidéki térségeinek és kistelepüléseinek helyi gazdaság- és közösségfejlesztése, megújulása, a nemzeti, térségi és helyi hagyományok, örökségértékek megőrzése, a turizmusban tudatos együttműködés kiterjesztésének előmozdítására a 2014-2020 közötti időszakra tekintve:

- 1. Kiemelten fontosnak tartjuk a kárpát-medencei vidéki örökség, a néphagyományok, a magyar nyelv, az épített, tárgyi és szellemi örökségünk és az abban felmutatható nemzeti és kulturális értékek megőrzését, fejlesztését, társadalmasítását és közkinccsé tételét szerte a Kárpát-medencében. Fontosnak tartjuk az élő örökséget hitelesen fenntartó életformák és közösségek támogatását, képességeiknek erősítését, fejlesztését, ilyen irányú törekvéseiknek hathatós támogatását. Mindezeknek a vidéki örökség összehangolt gondozásában és a hozzá kapcsolódó vidéki helyi örökségfejlesztési stratégiák megalkotásában, megvalósításában és fenntartható működtetésében kiemelkedő szerepet kell kapniuk.**
- 2. A kulturális és az épített örökség maradandó értékein túl vidékeink a helyi ízek, szokások, hagyományok, hungaricumok, természeti értékek változatos tárházai és kiapadhatatlan nemzeti kincses ládái. Ezek feltárása, megőrzése és megismertetése helyben közösségformáló és megtartó erővel bír – turisztikai, társadalmi, gazdasági, agrár- és vidékfejlesztési hasznosításuk és fejlesztésük pedig a helyi értékük fölött közösségi, nemzetgazdasági javakat és eredményeket biztosít a nemzet egészének.**
- 3. Kiemelten fontosnak tartjuk a helyi és térségi szintű gazdaságnak és a turizmusnak a jó gyakorlatokon nyugvó tudatos stratégiai fejlesztését, intézményesülésének, hálózatosodásának és közös marketingjének központi célzott támogatását. Azon kell fáradoznunk, hogy egyre szélesebb körben gyökeret verjen az önfenntartás, öngondoskodás szemlélete a falvak és tanyák életében és fejlesztésében. Meg vagyunk győződve arról, hogy a helyi termékek és a helyi kézművesség támogatásával, kiemelten hozzájárulunk a lokális hagyományok, a közösségek és a vidéki társadalom fejlődéséhez és gyarapodásához, amely a falusi turizmus egyik alappillére.**
- 4. Az előttünk járó és utánunk érkező nemzedékek hagyomány és tudásátörökítésében kiemelten fontos részt kell szentelni, szervesen kell megjeleníteni és tudatosan kell fejleszteni a közösségi együttműködést. Segíteni kell a hagyománymegőrzést szolgáló mintahordozó, áthagyományozó és kreatívan újratertő szervezeteket, hálózatokat, mozgalmakat (pl. táncház mozgalom, nemzeti lovas hagyományok, nemzeti gasztronómia, tájházak, népfőiskola, nemzeti parkok, natúrparkok, turistautak, nemzeti emlékkertek, kastélyok és várak, világörökségek, nemzeti kegyhelyek, közgyűjtemények, múzeumok, emlékházak, kulturális és közösségi terek, szolgáltatások, nemzeti közösségek stb.).**

5. A vidék megmaradása és gyarapodása érdekében kiemelt helyet foglalnak el a lelki megújulás természetes talaját jelentő szakrális és spirituális hagyományok, szellemi-, bölcséleti-, lelki ajándékok, emberi tapasztalatok, karizmák, sorsok, talentumok és tárgyi örökségértékek vagy a generációkon át megőrzött közösségi hagyományok, helyi szokások. Megőrzésük, felújításuk és élettel való megtöltésük nemcsak az adott felekezet, vagy helyi közösség számára fontosak, hanem nemzeti megmaradásunk lelki talapzatának megerősítését is szolgálják. A zarándokút tere a valódi találkozásoknak, a vidék személyes megismerésének, tematikájával megjeleníti és széles körben értelmezhetővé teszi egy-egy régió vagy az egész térség számára fontos szakrális hagyományt, értékrendszert, illetve példaképeket, s egyúttal kifejezi a magyarság és a Kárpát-medencei népek összetartozását is.
6. Kiemelten fontosnak tartjuk a közép-európai, a Kárpát-medencei és a nemzeti együttműködés kiszélesítését a vidéki térségek és kistelepülések fennmaradása, fejlődése és gyarapodása érdekében a célzott kutatás, fejlesztés, innováció, továbbá az akadémiai, kutató, felsőoktatási és tudásközpontok, szakmai szövetségek, szervezetek, állami fenntartású intézmények tudatos és célzott együttműködése, szakmai tevékenysége terén.
7. A nemzetközi turizmusmarketing és menedzsment eszközeivel, a Kárpát-térség, mint célterület megjelenítésével a külhoni magyarság és így a nemzetállami kereteken túli, egész magyar nemzeti közösség Európa- és világszerte láthatóvá, érzékelhetővé tehető a maga sajátos évezredes történelmi és ma is élő kultúrájával, örökségeivel. Ennek, valamint az összetartozásnak és az átjárhatóságnak a jegyében, továbbá a helyi vonzerők, szolgáltatások, közösségek elérhetőségének érdekében egyaránt kiemelten fontos a megyéken és államhatárokon átívelő hálózatos jellegű turisztikai programok – pl. tematikus útvonalak, zarándokhálózatok, turisztikai klaszterek, stb. – fejlesztése, támogatása, nemzetközi promóciója és társadalmasítása, valamint működésük intézményi kereteinek közös erővel történő létrehozása, ill. megerősítése.
8. Kiemelten fontosnak tartjuk a Kárpát-medencei együttműködés erősítését, kiszélesítését, a nemzeti és társadalmi felelősségvállalás többszintű hatékony kiterjesztését és elmélyítését. A sikeres kontinentális és globális felzárkózás feltételeként törekedni fogunk mindenben a térség népeinek, nemzeti közösségeinek mélyebb, alaposabb megismerésére és egymás gazdag kulturális örökségének, hagyományainak kölcsönös bemutatására, valamint a nemzetek közötti párbeszéd és együttműködés kiszélesítésére.
9. Kiemelten fontosnak tartjuk a magyar vidék és hagyományainak megmaradását, gyarapodását, felvirágoztatását, és erős, élő közösségekké válását szolgáló nemzeti költségvetési, uniós fejlesztési, hazai, kárpát-medencei és nemzetközi széleskörű együttműködésen nyugvó erőforrásainak éves, négyéves és hétéves időszakban tervezhető biztosítását.
10. Végezetül, e memorandum aláírói vállalják, hogy az itt megfogalmazott egyes kiemelt területek tudatos megőrzése, gyarapodása, fejlesztése érdekében a 2014-2020 közötti kiemelt célkitűzésekre és továbblépési irányokra szakmai javaslatokat, ajánlásokat fogalmaznak meg, s ezt ezen esztendő június 30-áig megküldik, melyek összesítését a koordináló szervek július 31-ig elvégzik, s azt az illetékes szervek számára megküldik.

Budapest, 2014. március 21.

..... Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége Romániai Magyar Gazdák Egyesület
..... Magyarországi Tájházak Szövetsége Galántai Honismereti Múzeum, Galánta
..... Kallós Alapítvány Válaszút , Erdély Szellemi Kulturális Örökség Igazgató Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Szentendre
..... Cédrus Táncház Egyesület, Sólymár Vajdasági Magyar Folklór Központ, Szabadka
..... Alföldi Legendárium Klaszter , Debrecen Székely Legendárium Székelyudvarhely,
..... Öko- Rurális Vendégfogadó Házigazdák Egyesülete, Székelykeve Oromhegyesi Faluház, Oromhegyes
..... Vajdasági Egészségturizmus Klaszter Alapítvány, Magyarkanizsa Torontál Magyar Oktatási, Művelődési és Ifjúsági Központ, Kisoroszi (Vajdaság)
..... Horvátországi Magyar Vállalkozók Szövetsége. Falusi turizmus Dobranak (Szlovénia)
..... Ars Sacra Alapítvány Budapest Magyar Természettudományi Társaság
..... Népművészeti Egyesületek Szövetsége Kárpátaljai Tourinfo Irodák Szövetsége
..... Élőszövet Alapítvány Székelyudvarhely Téka Alapítvány Szamosújvár
..... Pro Rurisz Egyesület, Mezőmadaras Kárpáti Régió Üzleti Hálózat, Nagyvárad
..... Beregszász és Térsége Falusi Turizmus Szövetség Kárpátalja Kárpátaljai Zöld Falusi Turizmus Egyesület
..... „Kárpátalja Völgyein és Hegyein” Falusi Zöld- és Agriturizmus Fejlesztéséért. Csallóköz Területi idegenforgalmi Szövetség Nagygyeőr
..... Davincze Tours Utazási Iroda, Kalotaszentkirály Transz Tour Kft. Parajd
..... Falusi Turizmus Szabolcs Szatmár Bereg megyei Szervezete Baranya megyei Falusi Turizmus Közhasznú Szövetség
..... Falusi turizmus Hajdú-Bihar megyei Szövetség Egyesület a Komárom-Esztergom megyei Falusi Turizmusért